

cross-dressing

Wednesday, 25 April 2007

Vroeger

De "Sex Orientation Scale van Benjamin" (1966) probeerde de mate van genderdysforie onder te brengen in een aantal categorieën. Via een aantal typerende kenmerken werd gepoogd voor iedere uitingsvorm een profielschets te geven. De indeling had echter alleen betrekking op mannen. Wat betreft travestie werden er kunstmatig een aantal onderverdelingen gemaakt.

Zo werd een eerste categorie benoemd als pseudo-travestieten. Hierbij gaat het om mannen met een uitgesproken mannelijk identiteitsgevoel en een volledig sociaal mannelijk leven, waarbij omkleeding (het aantrekken van vrouwelijke kleding) incidenteel voorkomt. Belangrijker dan het omkleden op zich, is de omkleeding in de fantasie, die meestal een seksuele functie heeft. De seksuele voorkeur kan zowel hetero, bi- als homogerecht zijn.

Deze lichte mate van genderdysforie komt heel frequent voor en - net als alle andere vormen van genderdysforie - in alle lagen van de bevolking.

Een tweede vorm van genderdysforie werd omschreven als fetisjistische travestie. Ook hier is het identiteitsgevoel nog duidelijk mannelijk te noemen, men heeft een geïntegreerd sociaal leven, maar omkleeding gebeurt heel geregeld. Vooral vrouwelijk ondergoed geniet hier de voorkeur, dikwijls gedragen onder de mannenkledij. De omkleeding heeft hier ook meestal weer een seksuele functie waarbij opwinding in veel gevallen alleen kan verkregen worden door middel van een kledingstuk of een niet-erotisch beladen lichaamsdeel van een vrouw. Vaak gaat dit gepaard met schuldgevoelens. Interesse voor het innemen van vrouwelijke hormonen kan aanwezig zijn.

Ook het aannemen van twee persoonlijkheden en twee namen, of het imiteren ervan kan voorkomen.

Vervolgens werd op de schaal van Benjamin de groep geplaatst die omschreven wordt als echte travestieten. Kenmerkend hiervoor is de omkleeding, die zo vaak als mogelijk dient te gebeuren. De omkleeding is een manier om ontspanning te verkrijgen en waaruit ook seksuele opwinding wordt gepuurd. Daarnaast kan het ook een psychisch streven zijn om vrouwelijkheid tot uiting te brengen. Het identiteitsgevoel blijft evenwel mannelijk, maar minder overtuigend en de seksuele voorkeur blijft meestal hetero. Hormonale behandeling kan als aantrekkelijk aanzien worden, maar geslachtstransformatie wordt meestal afgewezen. Afhankelijk van het sociale leven kan iemand twee persoonlijkheden aannemen, of zelfs als vrouw leven en zo geaccepteerd worden.

Nu

Men spreekt thans niet meer over 'pseudo-travestieten' of 'echte travestieten', eerder over cross-dressing. De diverse inhoudelijke beschrijvingen die Benjamin formuleerde, geven echter wel weer hoe verschillend de individuele beleving van cross-dressing kan zijn.

Onder travestie verstaat men meestal een man die zich als vrouw kleedt, voordoet en gedraagt. Vrouwen die zich mannelijk kleden of gedragen, worden meestal niet als vrouwelijke cross-dresser aanzien. Veel hangt dus blijkbaar af van de culturele connotatie. Mannelijke travestieten worden dan ook maatschappelijk gezien veel minder getolereerd. Dit is meteen ook de reden waarom veel travestie enkel thuis, in besloten kring of in het geheim gebeurt. Als men al als vrouw naar buitenkomt, is dat vaak 's avonds in het donker.

Nochtans is cross-dressing een zaak van heel wat mannen. Het aantal mannelijke travestieten vanaf 20 jaar wordt in Nederland op 1 tot 5% van de bevolking geraamd (Vennix. P.)! De meeste cross-dressers zijn heteroseksueel gericht, velen hebben een relatie en/of kinderen. Vaak begint het dragen van meisjeskledij reeds van jongsaf aan, in andere gevallen pas op latere leeftijd.

De redenen om aan cross-dressing te doen kunnen uiteenlopend zijn, maar hangen meestal samen met het gevoel van genderidentiteit, het gevoel man en/of vrouw te zijn. Zo kan omkleeding de functie hebben van uiting geven aan het stuk

vrouwelijke identiteit dat men in zich heeft, maar ook een gevoel van tot rust komen verschaffen, zich meer op zijn gemak voelen in vrouwenkledij. Travestie komt meestal voort uit een onweerstaanbare drang die men moeilijk onder woorden kan brengen. Die drang kan in hevigheid variëren in de tijd. Vaak probeert men deze drang te verdringen, vanuit het idee dat eraan toegeven niet getolereerd zal worden, dat dit niet kan binnen een relatie, etc.. Het verlangen naar omkleeding blijft echter meestal latent aanwezig, tot op het moment waarop men zich weer geconfronteerd ziet met dit deel van zichzelf. Niemand kan garanties bieden dat de drang naar omkleeding ooit zal over gaan. Cross-dressing kan ook evolueren naar meer: transgenderisme, transseksualiteit.

Travestie moet je eerst voor je zelf kunnen aanvaarden. Het is immers geen ziekte, je staat er ook niet alleen mee. Het is een gegeven waar men dient mee te leren omgaan, waar men een visie moet rond krijgen. Sommigen slagen daar zonder veel problemen in en brengen hun cross-dressing reeds vroeg in een relatie of bij vrienden ter sprake. Vaak hebben vrouwelijke partners er om deze reden ook minder problemen mee. Anderen slagen er veel moeilijker in om dit vrouwelijke deel van hun zijn te aanvaarden en te integreren in hun leven. Ze blijven meestal zitten met gevoelens van schaamte en schuld.

Wanneer travestie in een relatie pas ter sprake wordt gebracht nadat de relatie al een tijd bestaat, zijn vele scenario's mogelijk. Of men probeert de omkleeding op één of andere manier te integreren in de relatie of het gezinsleven, of het kan onherroepelijk lijden tot een echtscheiding. Veel hangt af van het tijdstip en de manier waarop een partner op de hoogte wordt gebracht van de vrouwelijke gevoelens van haar man. Vast staat dat open en eerlijke communicatie met elkaar cruciaal hierbij is. Kinderen inlichten over de travestie van hun papa gebeurt het best pas nadat beide partners op één lijn staan aangaande de omkleeding, zodat zij niet in een loyaliteitsconflict verzeild geraken. Oog hebben voor het door anderen gepest worden hierdoor is eveneens een belangrijk aandachtspunt.

Wat men ook beslist rond het zich al of niet 'outen' , vaak zijn volgende zaken wel degelijk problemen waar men mee worstelt (Vennix. P.):

- gebrek aan zelfaanvaarding, vaak gepaard gaande met angst voor ontdekking
- eenzaamheid en isolement omdat men geen relaties durft aan te gaan
- depressieve gevoelens

Hiervoor een hulpverlener met kennis ter zake aanspreken of naar een zelfhulpavond stappen kan het begin van verandering zijn.